

Intrigerend boek belicht vaderschap in al z'n dimensies

5 november 2020

Recensie 'En toen vonden ze mijn vader' door Bob de Raadt

'En toen vonden ze mijn vader' is een intrigerend boek. Het begin sleept je direct mee in het verhaal: als een cold case, sinister, onthutsend, huiveringwekkend. Zijn vaders lichaam vertoonde tweeënveertig messteken toen het werd gevonden op een talud in Amsterdam-Oost. De auteur slaagt erin het vaderschap in al z'n dimensies op indrukwekkende wijze te belichten.

Wat is de aanleiding dat Andreas Jonkers op zoek gaat naar zijn vader Hans? Dat is de zwangerschap die een nieuwe fase in zijn leven inluidt. Hij en zijn vrouw verwachten een zoon. En dan gaan er vragen borrelen:

- Wie was mijn vader eigenlijk? Was hij blij met mij? Zocht hij actief contact met mij?
- Hoe is hij aan zijn einde gekomen en wat ging er aan zijn dood vooraf?
- Wat was zijn psychiatrisch ziektebeeld?

- Hoe kan ik vader worden/zijn, als ik mijn vader nooit gekend heb? Wat is vaderschap eigenlijk als je je vader slechts eenmaal in levenden lijve ontmoet hebt?

Zijn vader en zijn context

Opvallend en boeiend is dat Jonkers in zijn speurtocht naar zijn vader en diens levensgeschiedenis veel aanknopingspunten vindt. De schrijver vertelt dat zijn vader klem zat tussen de spanningsvelden van zijn ouders en dat hij als kunstzinnig kind (met een Van Gogh-syndroom) niet aan de hoge verwachtingen kan voldoen. En dat is een loden last voor hem, zijn hele leven lang. Zijn vader was erg kwetsbaar. Hij had grote ambities en weinig successen.

Jonkers heeft voor zijn onderzoek gesproken met broers van zijn vader, met een voormalige vriendin en met andere personen die zijn vader gekend hebben. De ex-vriendin vertelt dat zijn vader onophoudelijk contact met hem heeft gezocht. De vriendin had Hans leren kennen als een vader met een warm hart voor zijn zoon. Een man die goed met kinderen overweg kon. Hij was enorm teleurgesteld dat hij bij zijn zoon weggehouden werd. Andreas

ontvangt dagboeken, brieven, gedichten, tekeningen en andere spullen van zijn vader en hij leert op deze manier meer en meer over zijn vader.

Anti-psihiatrische leefomgeving

In het verhaal van de vader van Jonkers komt ook de zogenaamde antipsychiatrie aan bod. Een tipje van de sluier van een therapeutisch milieu waarin zijn vader ondergedompeld is om zijn leven weer een beetje in goede banen te leiden. De schrijver vertelt beeldend hoe die behandeling vormgegeven werd en wat dat voor zijn vader betekende. Daarbij is de familiecontext ook van belang.

Lotgenoten met een afwezige vader

Naast de zoektocht naar zijn vader vertelt de auteur over zijn onderzoek naar lotgenoten en deskundigen, die kennis hebben van het opgroeien als kind zonder een vader. Deze interviews leveren de schrijver boeiende ontwikkelingspsychologische informatie op.

Must-read

Het boek leest als een thriller, een detective, met de context van een bewogen familiegeschiedenis, als een boek vol imponerende life-events, als een autobiografie. Echt een aanrader voor mannen die hun geschiedenis willen leren kennen, voor vaders die de impact van vaderschap willen onderzoeken, voor zorgprofessionals die de context van de hoofdpersoon willen leren kennen. Kortom een intrigerend en indrukwekkend boek, dat nog lang na zal galmen in je gedachten.

Bob de Raadt, medisch maatschappelijk werker in het Erasmus MC-Sophia, contextueel hulpverlener, ouderbegeleider. Gastdocent bij de Erasmus MC-Academie, Rotterdam.